

Fig. 3.1. A) Genmeldingsårsager og B) dødsårsager for alle danske genfund. A) Cause of recovery and B) cause of death of all Danish recoveries.

Genfund

For at en ringmærket fugl bliver genmeldt, er det normalt nødvendigt, at ringen havner i menneskehænder. Kun en meget lille del af genfundene af metalringe stammer fra såkaldte fjernaflæsninger, hvor ringen på en levende fugl er aflæst uden at fuglen er fanget eller fundet død. I de senere år er andelen af fjernaflæsninger dog steget i takt med udbredelsen digitalfotografering. Endvidere er det nødvendigt for at en ringmærket fugl bliver genmeldt, at finder videregiver oplysninger om fundet så de ender på en ringmærkningscentral. Sandsynligheden for at en fugl genfindes og rapporteres afhænger af faktorer som befolkningstæthed, jagttryk, økonomi, uddannelsesniveau samt politiske forhold i pågældende område. Sandsynligheden for at en fugl, der opholder sig over åbent hav eller i tyndt befolkede områder, bliver genmeldt, er meget mindre end for fugle i tæt befolkede områder. Således er antallet af genmeldinger fra eksempelvis Sahara og Sibirien underrepræsenteret. Endelig er det nødvendigt, at findere ved, hvad de skal gøre ved sådanne fund og har

(økonomisk og fysisk) mulighed for at formidle oplysningerne videre via brev, telefon, epost eller internet.

Hovedparten af de ringmærkede danske fugle er genmeldt som døde (60%), men en ganske pæn andel er aflæst (40%, fig. 3.1). Blandt de dødfundne fugle er hovedparten rapporteret genfundet som følge af jagt (42%), mens dødsårsagen er ukendt for 43%. De aflæste fugle stammer næsten udelukkende fra ringmærkningsaktiviteter, hvor tidligere ringmærkede fugle bliver genfanget. Fugle genmeldt som følge af jagt er enten skudt eller fanget i fælder, på limpinde eller lignende.

Andelen af aflæste ringe er steget kraftigt i perioden, mens andelen af fugle genmeldt som følge af jagt tilsvarende er formindsket (fig. 3.2). I forbindelse med jagt har det formentlig en vis betydning for om finderen rapporterer ringen, hvorvidt fuglen er nedlagt på lovlig vis. Det er således muligt, at den større, ofte kritiske, fokus på jagt – ikke bare i Danmark men også i resten af Europa – i sidste halvdel af århundredet, har betydet en nedgang i andelen af fugle rapporteret fra jagt. Det er således svært at afgøre, om nedgangen i mængden af fugle genmeldt som følge af jagt afspejler en reel nedgang, eller om det skyldes en lavere indrapportering.

Ses der på forskellige grupper af arter, er der ligeledes stor variation i de angivne genmeldingsårsager, både med hensyn til hvordan fuglene er genfundet og udviklingen gennem de sidste hundrede år (fig. 3.3). Bl.a. kan det ses, at årsagerne hos småfuglene er mere konstante end hos de øvrige grupper, at jagt har langt den største betydning hos de typiske jagtbare artsgrupper, gæs og ænder, og at rovfuglene næsten ikke aflæses. Derudover er det for flere grupper tydeligt, hvornår intens mærkning er startet, idet en kraftig

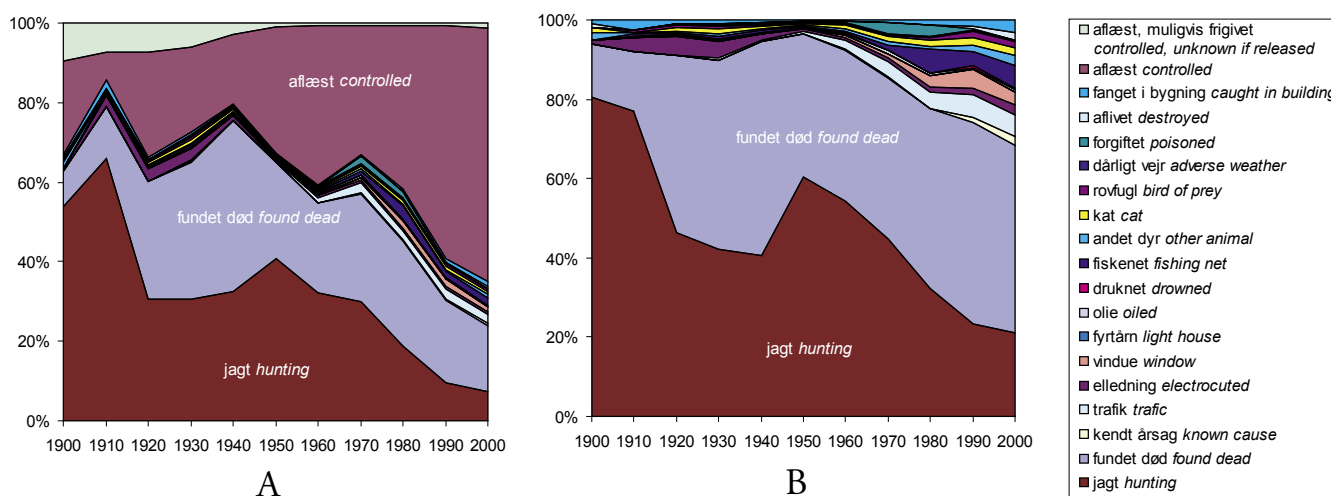

Fig. 3.2. Ændringer i A) genmeldingsårsager og B) dødsårsager i perioden 1899-2002 for alle danske genfund. Changes in A) cause of recovery and B) cause of death of all Danish recoveries, 1899-2002.

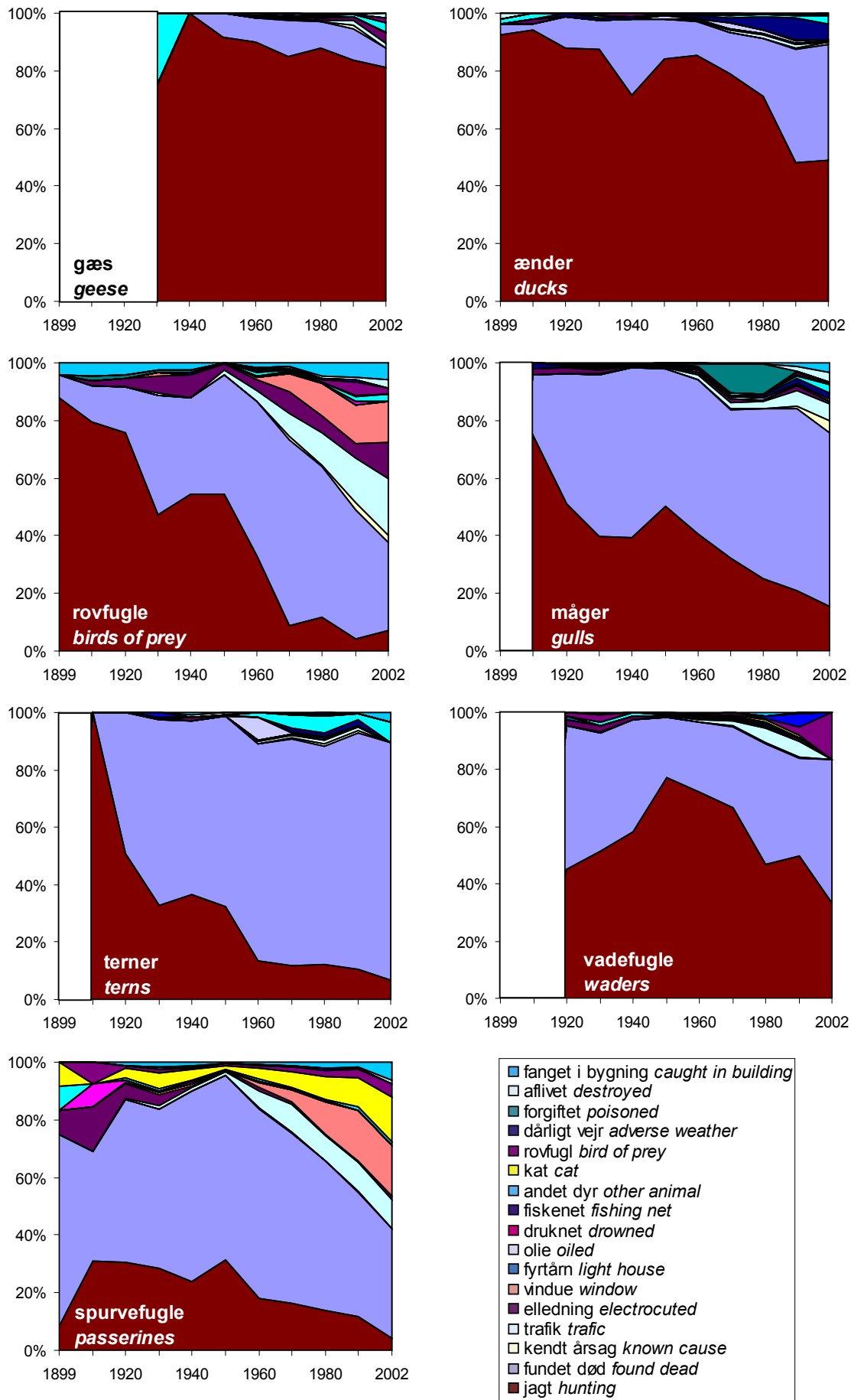

Fig. 3.3. Ændringer i rapporterede dødsårsager i perioden 1899-2002 for genfund af udvalgte artsgrupper. Tiårs-perioder uden rapporterede fund med kendt dødsårsag er blanke på figuren. *Changes in reported cause of death 1899-2002 for recoveries of selected groups of species.*